

Nr 66.

Ankom till riksdagens kansli den 28 mars 1941 kl. 4 e. m.

Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om bidrag till vägunderhållet på landet m. m.

(4:e avd.)

I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1941/42 hade Kungl. Maj:t (sjätte huvudtiteln, punkt 7, sid. 30—36, av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1941) föreslagit riksdagen att *dels* till Bidrag till vägunderhållet på landet m. m. för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 47,700,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen; *dels ock* godkänna följande

Förslag

till

Förordning

angående statsbidrag till vägunderhåll och vinterväghållning på landet under år 1941.

Härigenom förordnas, att utan hinder av vad i 2 § 1 mom. förordningen den 30 juni 1936 (nr 451) angående statsbidrag till den allmänna väghållningen i riket föreskrives, följande skall äga tillämpning:

Till vägdistrikt skall, i mån av tillgång å därtill anslagna medel, för år 1941 lämnas statsbidrag med åttiofem procent av det belopp, vartill väg- och vattenbyggnadsstyrelsen beräknar distriktets kostnad för vägunderhåll och vinterväghållning under året skäligen böra uppgå. I fråga om ödebygdsväg skall bidraget dock, efter i övrigt samma grunder, utgå med nittiofem procent.

För tilldelning till vägdistrikt av ifrågavarande bidrag till vägunderhållet på landet m. m. skall väg- och vattenbyggnadsstyrelsen uppgöra en fördelningsplan. Över det beslut, varigenom denna fördelningsplan fastställes, må besvär icke anföras.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren, nr 83, av friherre *A. D. Geer* m. fl. och den andra inom andra kammaren, nr 128, av herr *O. Werner* m. fl., hade hemställts, att riksdagen ville bifalla Kungl. Maj:ts proposition om bidrag till vägunderhållet på landet m. m. genom an-

visande av ett anslag av 47,700,000 kronor att avräknas mot automobilskatte-medlen; men att riksdagen därvid måtte ställa det villkoret, att bidraget skall beräknas utgå med 85 procent å 1941 års *verkliga* vägunderhållskostnad.

Vidare hade i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren, nr 139, av herr *M. Svensson* m. fl. och den andra inom andra kammaren, nr 189, av herr *E. Lindmark* m. fl. hemställts, att riksdagen vid behandlingen av det under sjätte huvudtiteln äskade anslaget å 47,700,000 kronor till Bidrag till vägunderhållet på landet m. m. måtte besluta att med ändring av Kungl. Maj:ts förslag,

antingen såsom grund för fördelningen av anslaget lägga de i 2 § 1 mom. av kungl. förordningen den 30 juni 1936 givna föreskrifterna, samt giva anslaget förslagsanslags natur,

eller också anvisa *dels* ett anslag å 40,200,000 kronor, vilket utan hinder av vad i 2 § 1 mom. förordningen av den 30 juni 1936 stadgas angående statsbidrag till sommarvägunderhållet på landet, skall i mån av tillgång å därtill anslagna medel lämnas åt vägdistrikt såsom statsbidrag med 85 procent — för ödebygdsvägar med 95 procent — av det belopp, vartill väg- och vattenbyggnadsstyrelsen beräknar att distriktets kostnad för sommarvägunderhåll under 1941 skäligen bör uppgå, *dels ock* ett förslagsanslag av 7,500,000 kronor att användas till statsbidrag med 85 procent — för ödebygdsvägar 95 procent — av distriktets verkliga kostnader för vinterväghållningen under år 1940.

Slutligen hade i en av herr *G. Pettersson* i Hällbacken m. fl. inom andra kammaren väckt motion, nr 173, hemställts, att riksdagen måtte besluta att statsbidraget till vägunderhållet på landet skall, i likhet med vad som hittills gällt, utgå på de verkliga kostnaderna och för nästa budgetår med 85 procent samt att till ödebygdsväg och vinterväghållning å sådan väg särskilt bidrag med 10 procent lämnas av statsmedel utöver de 85 procenten och att för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 47,700,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Statsutskottet hade i sitt utlåtande nr 6 under punkten 7:o) hemställt att riksdagen, i anledning av de i ämnet väckta motionerna I: 83 och 139 samt II: 128, 173 och 189, måtte

a) med avslag å Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående statsbidrag till vägunderhåll och vinterväghållning på landet under år 1941, besluta att nämnda statsbidrag skall, efter i huvudsak oförändrade grunder i övrigt, för detta år utgå med åttiofem procent, dock att till kostnader för underhåll av ödebygdsväg och vinterväghållning å sådan väg särskilt tilläggsbidrag med tio procent må lämnas;

b) till *Bidrag till vägunderhållet på landet m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 47,000,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I en vid nämnda punkt av utlåtandet fogad reservation av herr *Joh. Nilsson* i Malmö m. fl. hade hemställts, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts

förslag och med avslag å de i ämnet väckta motionerna I: 83 och 139 samt II: 128, 173 och 189, måtte

a) godkänna det av föredragande departementschefen framlagda förslaget till förordning angående statsbidrag till vägunderhåll och vinterväghållning på landet under år 1941;

b) till *Bidrag till vägunderhållet på landet m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 47,700,000 kronor, att avräknas mot automobilskatte-medlen.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren antagit det förslag, som innefattas i den vid punkten avgivna reservationen, medan andra kammaren bifallit vad utskottet hemställt.

Då de skiljaktiga beslut, vari kamrarna sålunda stannat, synas kunna sammanjämkas på sätt här nedan anges, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, båda kamrarna med frånträdande av sina förut i ärendet fattade beslut, godkänna följande yttrande och hemställan:

»Kungl. Maj:ts förslag angående statsbidrag till vägunderhåll och vinterväghållning på landet under år 1941 innebär, att bidrag skall utgå enligt en fördelningsplan, som uppgöres under samverkan mellan å ena sidan statens fackkunniga myndigheter och å andra sidan vägdistrikten.

Med hänsyn till de starka växlingar som vinterväghållningskostnaderna onekligen förete, bör enligt utskottets mening statens bidrag till dessa kostnader utgå efter hittillsvarande grunder, d. v. s. till grund för bidragets bestämmande bör läggas de faktiska kostnaderna under nästföregående år. Beträffande underhållskostnaderna i övrigt har däremot Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran.

Enligt numera tillgängliga uppgifter uppgingo vägunderhållskostnaderna under år 1940 till i runt tal 56 miljoner kronor, varav 13 å 14 miljoner kronor avse utgifter för vinterväghållningen. Ehuru dessa uppgifter icke äro slutgiltiga, då räkenskaperna i samtliga vägdistrikt ännu ej äro granskade, har utskottet med utgående från nämnda siffror uppskattat medelsbehovet för budgetåret 1941/42 till 48 miljoner kronor, varav 10 miljoner kronor böra förslagsvis beräknas såsom bidrag till vinterväghållningen och 38 miljoner kronor upptagas såsom bidrag till underhållet i övrigt.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och de i ämnet väckta motionerna I: 83 och 139 samt II: 128, 173 och 189, må

a) besluta, att statsbidrag till vägunderhåll och vinterväghållning på landet skall för år 1941 utgå med nittiofem procent beträffande ödebygdsväg och i övrigt med åttiofem procent, under

iakttagande att bidraget bestämmes till vinterväghållningen enligt för närvarande gällande grunder och till underhållet i övrigt enligt de av Kungl. Maj:t föreslagna grunderna;

b) till *Bidrag till vinterväghållningen på landet* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 10,000,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen;

c) till *Bidrag till vägunderhållet på landet i övrigt m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 38,000,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.»

Stockholm den 28 mars 1941.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson, Pauli, Bernhard Nilsson, Torsten Ström, Lindström, Heiding, Sven Larsson, Carlström, Bäckström* och *friherre De Geer*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Andersson* i Prästbol, *Ward, Persson* i Falla, *Lindberg* i Umeå, *Isacsson, Bergström, Hansson* i Rubbestad, *Bergvall* och *Eriksson* i Frägsta.

Reservation

av herrar *Johan Bernhard Johansson, Bernhard Nilsson, Heiding, Carlström, friherre De Geer, Svensson* i Grönvik, *Andersson* i Prästbol, *Isacsson, Hansson* i Rubbestad och *Eriksson* i Frägsta, vilka ansett, att, då någon sammanjämkning av de skiljaktiga beslut, som av kamrarna fattats, icke lämpligen läte sig göra, utskottet bort framlägga förslag till proposition avseende gemensam votering i föreliggande fråga.
